

İSTANBUL TİCARET ODASI
DIŐ TİCARET ARAŐTIRMA SERVİSİ

RUSYA FEDERASYONU
ÜLKE RAPORU

Güncelleme Tarihi: 9 HAZİRAN 2005

Ülke No: 75, MD

DIŐ TİCARET ARAŐTIRMA SERVİSİ

I- GENEL BİLGİLER

Resmi Adı	: Rusya Federasyonu
Yönetim Şekli	: Federatif Cumhuriyet
Coğrafi Konumu	: Norveç, Finlandiya, Estonya, Letonya kuzey batısında, Beyaz Rusya ve Ukrayna batısında yer alırken, kuzeyinde Kuzey Buz Denizi, güneyinde ise Karadeniz, Gürcistan, Azerbaycan, Hazar Denizi ve Kazakistan bulunmaktadır. Sibirya bölgesinin sınırları güneyde Çin, Moğolistan, Kuzey Kore'ye kadar uzanmaktadır. Rusya'nın doğu sahili Japon denizi, Ohotsk Denizi, Pasifik Okyanusu ve Bering Denizi'ne dayanmaktadır.
Yüzölçümü	: 17.075.400 km ²
Nüfusu	: 144.2 milyon kişi (2004)
Nüfus Yoğunluğu	: 8 kişi / km ² (2004)
Başkent	: Moskova
Önemli Şehirleri	: St.Petersburg, Gorki, Kybyshev, Perm, Samara, Omsk, Yekaterinburg, Novosibirsk, Chelyabinsk, Nizhniy Novgorod.
İklimi	: Kuzey kesimlerinde soğuk ve kar yağışlı bir kıtasal kara iklimi hüküm sürerken, Karadeniz Bölgesi'nde kışları yağışlı ve ılıman geçer. Sibirya Bölgesi'nde ise kışları uzun ve çok soğuk, yazları çok kısa ve çok sıcak geçer. Ülkenin 2/5'i sürekli olarak donmuş topraklardan oluşur.
Zaman Ayarı	: GMT'den 3 saat ileridir.
Resmi Dil	: Rusça
Ticari Dil	: Ticari dil olarak da Rusça kullanılmaktadır. İngilizce de ticari dil olarak yaygınlaşmaktadır.
Din	: Toplam nüfusun %75,2'sini Rus Ortodokslar, %19'unu Müslümanlar, kalanını ise diğer Hristiyan mezhepleri, Musevi, Lama Budistleri ve Şamanist dinleri oluşturmaktadır.

DIŐ TİCARET ARAŐTIRMA SERVİSİ

II- EKONOMİK GÖSTERGELER

YILLAR	2000	2001	2002	2003	2004
GSYİH (Milyar \$) (Gayri Safi Yurt İçi Hasıla)	259.7	306.6	345.6	432.9	563.7
Kişi Baři GSYİH(\$)	1776	2102	2378	2991	3909
Reel GSYİH Büyüme Hızı(%)	10.5	5.1	4.7	7.3	7.0
Enflasyon (Tüketici fiyatlarıyla, ort. %)	20.8	21.5	15.8	13.7	10.8
Nüfus (milyon kişi)	146.2	145.8	145.3	144.7	144.2
Para Birimi : Ruble	1 ABD \$ = 27,9 Ruble (18.5.2005)				
<i>Kaynak: EIU;/Country by Country 2005</i>					

II- GENEL OLARAK DIŐ TİCARETİ

RUSYA FEDERASYONU DIŐ TİCARETİ (Milyon ABD Doları)				
Yıllar	İhracatı	İthalatı	Ticaret Hacmi	Ticaret Dengesi
2000	105.034	44.862	149.896	61.172
2001	101.885	53.763	155.658	48.122
2002	107.302	60.965	168.265	46.337
2003	135.929	75.436	211.365	60.493
2004	178.254	94.343	272.597	83.911
<i>Kaynak: E.I.U; Country by Country; 2005</i>				

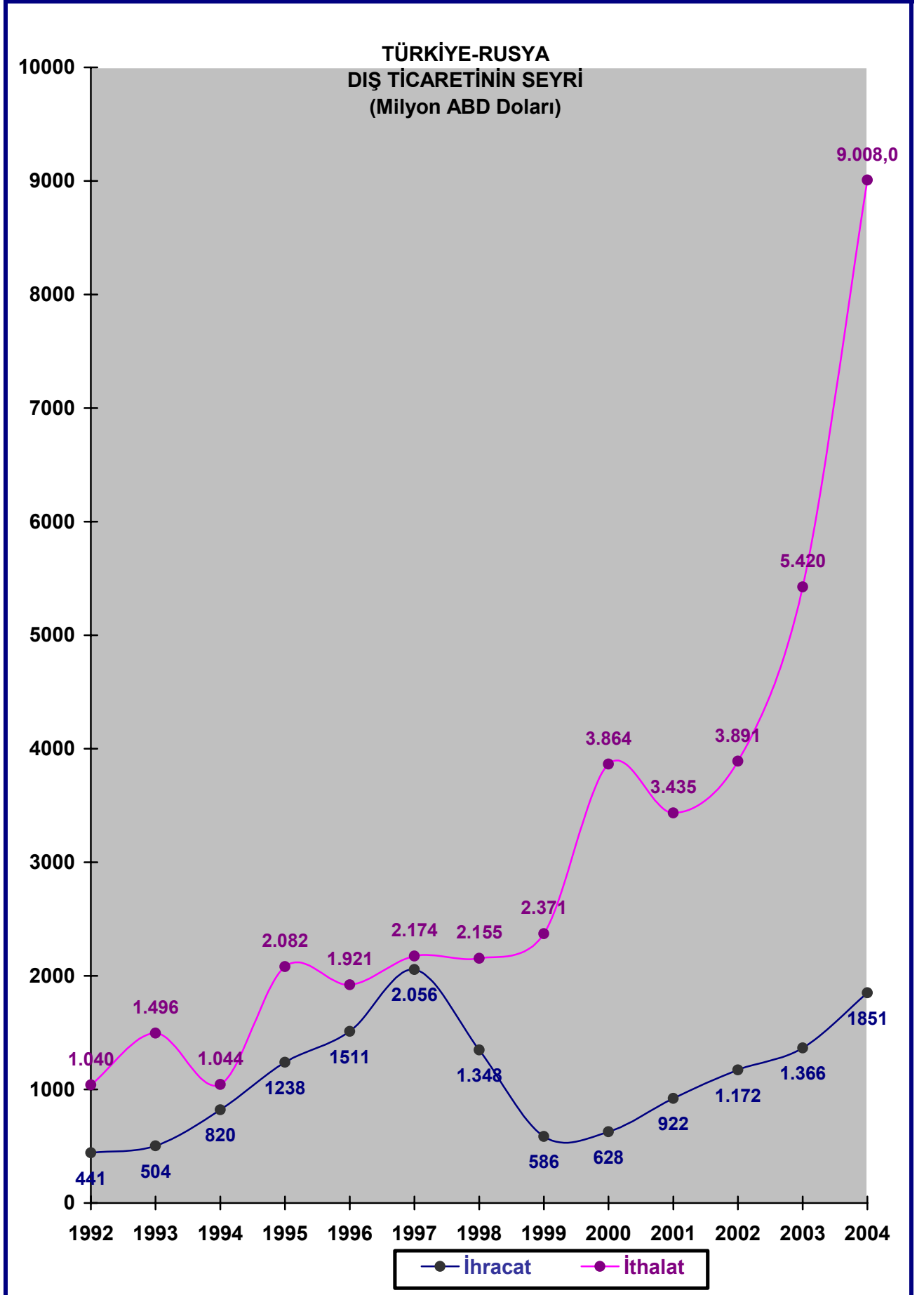
- Başlıca İhracat** : Almanya (%7.8), Hollanda (%6.5), İtalya (%6.3), Çin Halk Cumhuriyeti (%6.2), Ukrayna (%5.7)
- Başlıca İthalat** : Almanya (%14), Ukrayna (%7.7), Kazakistan (%5.1), Çin Halk Cumhuriyeti (% 5.7), Beyaz Rusya (%8.5).
- Başlıca İhraç Ürünleri** : Yakıtlar ve hammaddeler (%53.1), metaller (%17), makine ve ulaőtırma ekipmanları (%8.8), kimyasallar (%7.0).
- Başlıca İthal Ürünleri** : Makine ve ulaőtırma ekipmanları (%31.3), gıda-içecek ve tarımsal ürünler (%21.8), kimyasallar (%18), metaller (%8.3)

DIŐ TİCARET ARAŐTIRMA SERVİŐ

IV- TÜRKİYE İLE TİCARİ İLİŐKİLERİ :

TÜRKİYE - RUSYA FEDERASYONU TİCARİ İLİŐKİLERİ (Milyon ABD Doları)				
Yıllar	Türkiye'nin İhracatı	Türkiye'nin İthalatı	Ticaret Hacmi	Ticaret Dengesi
1992	441	1.040	1.481	-599
1993	504	1.496	2.000	-992
1994	820	1.044	1.864	-224
1995	1.238	2.082	3.320	- 844
1996	1.511	1.921	3.432	-410
1997	2.056	2.174	4.230	-118
1998	1.348	2.155	3.503	- 807
1999	586	2.371	2.957	-1.785
2000	628	3.864	4.492	-3.236
2001	922	3.435	4.357	-2.513
2002	1.172	3.891	5.063	-2.719
2003	1.366	5.425	6.791	-4.059
2004	1.858	9.027	10.885	-7.069
2004 (4 AYLIK)	552	2.454	3.006	-1.902
2005 (4 AYLIK)	675	3.716	4.391	-2.041

*Ticaret dengesi Türkiye açısından değerlendirilmektedir.
Kaynak:Devlet İstatistik Enstitüsü.*

DIŐ TİCARET ARAŐTIRMA SERVİSİ

**TÜRKİYE'NİN BAŞLICA FASILLAR İTİBARI İLE
RUSYA'YA İHRACATI (ABD DOLAR)**

Fasıl No	Açıklaması	2004
87	Motorlu Kara Taşıtları, Bunların Aksam Ve Parçaları	199.288.100
08	Yenilen Meyveler,Kabuklu YemiŐler,Turunçgil Ve Kavun Kabuđu	168.722.904
84	Kazan;Makine Ve Cihazlar,Aletler,Parçaları	114.943.700
85	Elektrikli Makine Ve Cihazlar,Aksam Ve Parçaları	114.754.324
39	Plastik Ve Plastikten Mamul EŞya	109.370.301
62	ÖrölmemiŐ Giyim EŞyası Ve Aksesuarları	80.397.554
07	Yenilen Sebzeler Ve Bazı Kök Ve Yumrular	67.832.552
34	Sabunlar,Yüzey Aktif Organik Maddeler,Yıkama-Yağlama Madde.	66.086.173
73	Demir Veya Çelikten EŞya	65.573.989
58	Özel Dokunmuş Mensucat,Dantela,Duvar Halıları,İŐlemeler	62.569.482

Kaynak: Devlet İstatistik Enstitüsü

**TÜRKİYE'NİN BAŞLICA FASILLAR İTİBARI İLE
RUSYA'YA İHRACATI (ABD DOLAR)**

Fasıl No	Açıklaması	2003
87	Motorlu kara taşıtları, traktör, bisiklet, motosiklet,vb	137.049.890
08	Yenilen meyveler, kabuklu yemiŐler, turunçgil, vb	119.581.399
85	Elektrikli makine ve cihazlar, aksam ve parçaları	85.168.796
39	Plastik ve plastikten mamul eşya	78.293.956
84	Kazan, makine ve cihazlar, alet ve parçaları	75.878.609
43	Postlar, kürkler, taklit kürkler ve mamulleri	71.808.755
34	Sabunlar, yüzey aktif organik maddeler, yıkama- yağlama maddeleri	56.793.304
62	ÖrölmemiŐ giyim eşyası ve aksesuarları	55.954.057
58	Özel dokunmuş mensucat, dantela, duvar halıları	48.487.716
07	Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	41.688.471

Kaynak: Devlet İstatistik Enstitüsü

DIŐ TİCARET ARAŐTIRMA SERVİŐ

**TÜRKİYE'NİN BAŞLICA FASILLAR İTİBARI İLE
RUSYA'DAN İTHALATI (ABD DOLARI)**

Fasıl No	Açıklaması	2004
27	Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar ve Müstahsalları, Mumlar	5.558.071.498
72	Demir ve Çelik	1.987.180.099
76	Alüminyum ve Alüminyum Eşya	358.483.214
31	Gübreler	182.916.464
74	Bakır ve Bakırdan Eşya	156.087.798
48	Kağıt Ve Karton; Kağıt Hamurundan Kağıt ve Kartondan Eşya	110.152.876
29	Organik Kimyasal Ürünler	90.399.136
44	Ağaç Ve Ağaçtan Mamul Eşya; Odun Kömürü	86.838.709
28	Anorganik Kimyasal Müstahsallar, Organik, Anorganik Bileşikler	56.700.226
55	Sentetik ve Suni Devamsız Lifler	53.029.394

Kaynak: Devlet İstatistik Enstitüsü

**TÜRKİYE'NİN BAŞLICA FASILLAR İTİBARI İLE
RUSYA'DAN İTHALATI (ABD DOLARI)**

Fasıl No	Açıklaması	2003
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve müstahsalları, mumlar (Doğal gaz, taşkömürü, petrol yağları vb.)	3.658.838.207
72	Demir ve çelik	822.835.520
76	Alüminyum ve alüminyum eşya	232.369.593
48	Kağıt ve karton; kağıt hamurundan, kağıt ve kartondan mamul eşya	101.725.489
31	Gübreler	98.502.947
10	Hububat	82.269.785
74	Bakır ve bakırdan eşya	54.080.249
44	Ağaç ve ağaçtan mamul eşya; odun kömürü	48.069.054
79	Çinko ve çinkodan eşya	42.495.566
55	Sentetik ve suni devamsız lifler	34.240.159

Kaynak: Devlet İstatistik Enstitüsü

DIŐ TİCARET ARAŐTIRMA SERVİSİ

TÜRKİYE’NİN İLK ON ÜRÜN İTİBARIYLA RUSYA FEDERASYONU’NA İHRACATI (ABD \$)	
ÜRÜN TANIMI	2004
Benzinli Yeni Binek Otomobili (1000 Cm3<Silindir Hacmi<1500 Cm3)	81.853.854
Benzinli Yeni Binek Otomobili (1500 Cm3<Silindir,Hacmi<1600 Cm3)	75.449.093
Domates (Taze/Soğutulmuş)	58.061.063
Kuzu Kürkünden Giyim Eşyası	39.522.253
Sıvanmış/Kaplanmış Kağıt Vatka, Keçe, Dokunmamış Mensucat	35.561.335
Önden Yüklemeli Tam Otomatik Çamaşır Makinesi	33.345.703
Sultani Çekirdeksiz Üzüm (Taze) Sofralık	32.704.804
Altından Mücevherci Eşyası, Aksamı (Kıymetli Metallerle Kaplı)	31.297.459
Diğer Fasoneli Tüller Ve Ağ Mensucat, Dokunmuş/Örme Hariç	27.118.666
Limon (Taze/Kurutulmuş)	21.682.717
Kaynak: Devlet İstatistik Enstitüsü	

TÜRKİYE’NİN İLK ON ÜRÜN İTİBARIYLA RUSYA FEDERASYONU’NA İHRACATI (ABD \$)	
ÜRÜN TANIMI	2003
Kuzu Kürkünden Giyim Eşyası	61.015.029
Benzinli Yeni Binek Otomobili (1000 CM3<Silindir Hacmi<1500 CM3)	53.996.811
Benzinli Yeni Binek Otomobili (1500 CM3<Silindir Hacmi<1600 CM3)	47.972.021
Sıvanmış/Kaplanmış Kağıt Vatka, Keçe, Dokunmamış Mensucat	33.364.674
Domates (Taze/Soğutulmuş)	32.253.151
Altından Mücevherci Eşyası, Aksamı (Kıymetli Metallerle Kaplı)	28.154.726
Fasoneli Tüller ve Ağartılmış Mensucat, Dokunmuş/Örme Hariç	24.337.214
Limon (Taze/Kurutulmuş)	21.319.424
Önden Yüklemeli Tam Otomatik Çamaşır Makinesi	20.508.719
Sultani Çekirdeksiz Üzüm (Sofralık)	19.358.334

DIŐ TİCARET ARAŐTIRMA SERVİSİ

TÜRKİYE'NİN İLK ON ÜRÜN İTİBARIYLA RUSYA FEDERASYONU'NDAN İTHALATI (ABD \$)	
ÜRÜN TANIMI	2004
Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar Ve Müstahsalları, Mumlar	2.095.128.703
Ham Petrol	1.536.270.309
Motorin	1.128.507.998
Döküntü Ve Hurdalar	573.243.721
Bitümenli Taşkömürü	556.479.636
Sürekli Döküm Levha Blokları Karbon Oranı<%0, 25, Enine Kesit	367.998.489
Sınıflandırılmamış/Derecelendirilmemiş Olan Diğer Döküntü, Hurda	270.744.192
İşlenmemiş Alaşimsız Alüminyum	258.869.703
Demir ve Çelikten Yassı Hadde Ürün	128.353.368
Hafif Yağlar (Özel Bir İşleme Tabi Tutulacak Olan)	107.012.708
Kaynak: Devlet İstatistik Enstitüsü	

TÜRKİYE'NİN İLK ON ÜRÜN İTİBARIYLA RUSYA FEDERASYONU'NDAN İTHALATI (ABD \$)	
ÜRÜN TANIMI	2003
Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar ve Müstahsalları, Mumlar (Doğalgaz, Taşkömürü, Petrol Yağları vb.)	1.772.183.375
Ham Petrol (Damıtma Noktası 270 C° Olan Hafif Petrol Ürünleri)	759.287.156
Motorin	470.507.226
Bitümenli Taşkömürü	403.872.187
İşlenmemiş Alaşimsız Alüminyum	185.765.535
Döküntü ve Hurdalar	157.361.074
Demir veya Çelikten Sürekli Döküm Levha Blokları	148.205.144
Ham Petrol (%37<Hafif Petrol Ürün Oranı=<%50 Olan Ham Yağlar)	145.691.794
Sınıflandırılmamış/Derecelendirilmemiş Olan Diğer Döküntü, Hurda	130.735.186
Ekmeklik Buğday	79.514.988

TÜRKİYE – RUSYA FEDERASYONU ARASINDA YAPILAN BAŞLICA EKONOMİK VE TİCARİ ANLAŐMALAR

DIŐ TİCARET ARAŐTIRMA SERVİSİ

- Türkiye ile Rusya Federasyonu arasındaki ticari iliŐkiler, 8.10.1937 tarihli "Ticaret ve Seyrisefain AnlaŐması" ile 25.2.1991 tarihli "**Ticari ve Ekonomik İŐbirliĐine Dair AnlaŐma**" çerçevesinde yürütölmektedir.
- Türkiye ile Rusya Federasyonu arasında "**Yatırımların KarŐılıklı TeŐviki ve Korunmasına iliŐkin AnlaŐma**" 15.12.1997 tarihinde Ankara'da imzalanmış ve onay süreci 17 Mayıs 2000 tarihinde tamamlanmıştır.
- İki öлке arasında "**Çifte Vergilendirmeyi Önleme AnlaŐması**" 15.12.1997 tarihinde imzalanmış ve 1 Ocak 2000 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanmıştır.
- 15 Aralık 1997 tarihinde imzalanan "**Enerji İŐbirliĐi Genel Çerçeve AnlaŐması**" iki ölkenin enerji alanında işbirliğinin genel çerçevesini oluşturmaktadır.
- İki öлке arasında **Ticari, Ekonomik, Sınai ve Bilimsel-Teknik İŐbirliĐinin GeliŐtirilmesi Hakkında Uzun Vadeli Program**, 15.12.1997 tarihinde imzalanmıştır.